[2021] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 259

ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ

ਬਨਾਮ।

ਮੁੰਨਾ ਉਰਫ ਚੰਦਰਭਾਨ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5926)

ਸਤੰਬਰ 17, 2021

[ਡਾ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ

ਬੀ ਵੀ ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇਜੇ]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 - ਜਾਂ ਐਕਸਐਲਆਈ ਆਰ.33 - ਅਪੀਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 50 ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 50□ ਦੀ ਬਜਾਏ 20□ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ: ਜਾਂ. ਐਕਸਐਲਆਈ ਆਰ 33 ਉਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਲਕੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 50□ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20□ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਐਕਸਐਲਆਈ ਆਰ 33 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 5 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 42,633/- ਰੁਪਏ ਭਾਵ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 2,15,800/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ :1. ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਪੀਲ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਜਾਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 13] [265- ਸੀ-ਈ]

2. ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਉਹਨਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਅਸਫਲ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 14] [265- ਈ-ਜੀ]

3. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ - (2011) 1 ਐਸਸੀਸੀ 343 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 50% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20% ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। ਜ਼ਖਮੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ 70% ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ 50% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 50% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉੱਚ ਪਾਸੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਖਮੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15] [265-ਜੀ-ਐਚ; 266-ਏ-ਡੀ]

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 2,15,800/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 01.07.2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਭਾਵ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 17 ਅਤੇ 18] [266- ਜੀ-ਐਚ; 267- ਏ-ਬੀ]

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ **(2011) 1 ਐਸਸੀਸੀ 343: [2010] 13 ਐਸਸੀਆਰ 179 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2010] 13 ਐਸਸੀਆਰ 179	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**<u>ਪੈਰਾ 15</u>**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5926

2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 3182 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 28.01.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ, ਦੀਪਕ ਗੋਇਲ, ਕੇ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਗੁਪਤਾ, ਗੁੰਜਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਨੀਰਜ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੀ.ਵੀ. ਨਗਰਥਾਨਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੜਕ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 3182 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 28.01.2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ 50% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20% ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਸੀ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ 1908 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

4. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਯੂਪੀ 93ਐਚ-5532 ਵਾਲੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ 30.10.2002 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6.30 ਵਜੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਯੂਪੀ 32ਜ਼ੈਡ-2570 ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਸੜਕ ਦੇ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਲਗਭਗ 470 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਲਾਜ ਚੱਲਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 32 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਟੀਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 10,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 17% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 17 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

5. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 2002 ਦੀ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 299 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ 7% ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 6,03,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 293 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। 03.12.2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 30.10.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਿਵਾਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

6. ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 01.07.2017 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 50% ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ 54 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। 000/- ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ੧੫ ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 3182 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

7. 28.01.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 20% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੱਸੀ ਅਤੇ 15 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ 1 ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ, 51,200/-. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤਹਿਤ 53,633/- ਰੁਪਏ; ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ ਦੇ ਸਿਰ ਹੇਠ 25,000/- ਰੁਪਏ; ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤਹਿਤ 36,000/- ਰੁਪਏ; ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ 18,000/- ਰੁਪਏ; ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 18,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 20,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਟੌਤੀ 2 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 15,800/-. ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 20% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਬ੍ਰੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

36 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 17 ਦੀ ਬਜਾਏ 15 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 50% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜਾਂ' ਅਤੇ 'ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ 18,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 20 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 000/- ਰੁਪਏ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।

10. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"33. ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਾਸ-ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 35ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

13. ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 33 ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਪੀਲ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਜਾਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਅਸਫਲ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।

15. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ - (2011) 1 ਐਸਸੀਸੀ 343 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ 50% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20% ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਖਮੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ 70% ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ 50% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 50% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉੱਚ ਪਾਸੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਆਈ ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਖਮੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

16. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਹਮੀਰਪੁਰ ਦੇ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕ ਸਰਜਨ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ ਪੁਸ਼ਕਰ ਆਨੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਗੋਡਿਆਂ, ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਜਕੜਨ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 70% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਸਿਰਫ 50% ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਇੰਨਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਘਟਾ ਕੇ 20% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜਕੜਨ ਸੱਟਾਂ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਐਂਕਿਲੋਸਿਸ' ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋਏ ਸਨ।

17. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 33 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3,26,833/- ਰੁਪਏ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 2,15,800/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਅਟੈਂਡੈਂਟ' ਅਤੇ 'ਫਿਊਚਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ' ਚਾਰਜ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 01.07.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਭਾਵ 5,42,633/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ।

19. ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ.

20. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਖ਼ਰਚਾ ਨਹੀਂ।

21. ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669